

SAMENVATTINGEN VAN ALLE PROCESSEN

In deze notitie staat de samenvatting van alle gemeentelijke processen van het rampenplan. Altijd handig om in de buurt te hebben, en met name belangrijk voor piketfunctionarissen in het CoPI ROT GMT of GBT.

Inhoud

Proces 16 Alarmeren	2
Proces 17 Voorlichting	2
Proces 18 Evacuatie	2
Proces 19 Inzamelen van besmette waren	2
Proces 20 Opvang en verzorging en Voorzien in primaire levensbehoefte	3
Proces 21 Registreren van slachtoffers (CRIB)	3
Proces 22 Uitvaartverzorging	4
Proces 23 Toegankelijk/begaanbaar maken en opruimen.....	4
Proces 24 Voorzien in primaire levensbehoeften (VPL).....	4
Proces 25 Schadeafhandeling (CRAS)	5
Proces 26 Gemeentelijk Coördinatie Centrum	5
Proces 27 Milieumaatregelen	5
Proces 28 Nazorg	6
Proces 29 Nutsvoorzieningen	7
Proces 30 Evaluatie	7

Prioriteiten

Hieronder is voor elk gemeentelijk proces het volgende vermeld (het gaat om indicaties):

- 1) Of het proces direct tot zeer snel zou moeten starten - aangegeven met 'Ja' -, althans wanneer dat proces aan de orde is. Dit geeft een eerste aanwijzing van de urgentie.
- 2) Vervolgens is van belang of het proces snel effect moet sorteren, wanneer het aan de orde is. Daarvoor zijn ruwe termijnen aangegeven. Binnen die termijn kan het proces wellicht niet tot maximaal effect komen, maar in feite zou dat wel wenselijk zijn. De termijnen zijn aangeduid als (binnen een uur), (binnen enkele uren), (binnen een dag) en (binnen enkele dagen). Het gaat hier om ruwe categorieën; dit is een tweede urgentie-indicatie.
- 3) Een derde aanwijzing van urgentie is of er andere processen afhankelijk zijn van het beschouwde proces en of dat dan op zichzelf al urgente processen zijn. De opsomming hiervan is kort gehouden vanwege ruimtegebrek in het overzicht. Speciale aandacht is gegeven aan de invloed op de geneeskundige hulpverlening. Deze afhankelijkheden zijn **vet** gedrukt.

Deelplan / proces	Directe start nodig	Urgentie	Voorwaardelijk voor...
Registreren van slachtoffers	Ja	Binnen één uur tot binnen enkele uren	Voorlichting
Opvang en verzorging	Ja	Binnen enkele uren	CRIB
Voorlichting	Ja	Binnen enkele uren	Diverse
Inzamelen besmette waren	Ja	Binnen enkele uren	-
Uitvaartverzorging	-	Binnen enkele dagen	-
Voorzien in prim. levensbehoefte	-	Binnen enkele uren tot 1 dag	-
Schadeafhandeling	-	Binnen enkele dagen	Herstel
Milieumaatregelen	-	Binnen enkele uren tot 1 dag	-

De urgentie top 3 voor de gemeentelijke processen is dus als volgt (na uiteraard de alarmering):
Registreren van slachtoffers → Opvang en verzorging → Voorlichting

Proces 16 Alarmeren

Doel van het proces: Een snelle alarmering en informatieverstrekking aan de onmiddellijk bij de rampenbestrijding betrokken gemeentelijke organisatieonderdelen en personen.

Doelgroep: Dit draaiboek is met name opgesteld voor de Ambtenaar Rampenbestrijding (ARB) van de gemeente. In dit draaiboek is voor de gemeentelijke teams (GBT, GMT en GOT) de alarmeringssysteem beschreven.

Proces 17 Voorlichting

Doel van het proces: Het proces Voorlichting heeft tot doel het vergaren, het verwerken en het verstrekken van zinvolle informatie aan de doelgroepen, te weten:

- Het publiek waaronder de getroffen bevolking inclusief kennissen en verwanten;
- De pers;
- Medewerkers binnen de rampenbestrijdingsorganisatie;
- Specifieke beroepsgroepen, branches of intermediaire kaders.

Voorlichting kan worden gezien als één van het belangrijkste sturingsinstrument bij de rampenbestrijding, dat leidt tot: • Het informeren en waarschuwen van de bevolking; • Bekendmaken van beschermingsmaatregelen die door de bevolking en specifieke branches zelf genomen kunnen worden; • Bekendmaken van maatregelen en het beleid van de overheid.

Overige uitgangspunten: • Indien gewenst zal er in een GRIP 2 en 3 situatie gebruik gemaakt worden van een lokaal perscentrum. • In een GRIP 4 situatie kan er gebruik worden gemaakt van een extern regionaal perscentrum. Zie hiervoor de waakvlamovereenkomst met NH hotels.

Proces 18 Evacuatie

Doel van het proces is de verplaatsing van mensen, dieren (en eventueel goederen) zo goed mogelijk te laten verlopen. Indien zich in de gemeente een zwaar ongeval of ramp voordoet, kan er sprake zijn van omstandigheden die tot evacuatie (kunnen) leiden. In die omstandigheden, kan de burgemeester besluiten tot het evacueren van (delen van) de bevolking.

Doelgroep: De te verplaatsen burgers, dieren (en goederen) in de gemeente.

Proces 19 Inzamelen van besmette waren

Doel van het proces: Doel van het proces is het ten tijde van en na afloop van een incident/calamiteit het verzamelen van besmette waren om verdere besmetting te voorkomen.

Uitgangspunten en randvoorwaarden: Het proces Inzamelen van besmette waren kan bij een incident met een besmetting, worden opgestart. Meestal ligt hier een advies van een externe deskundige aan ten grondslag. Een advies kan gevraagd (en/of gegeven) worden aan (door) de regionaal geneeskundig functionaris (RGF). Bij een chemische, nucleaire of radiologische, of een biologische besmetting zal het advies bij een geneeskundige adviseur gevaarlijke stoffen (GAGS) of een regionaal officier ongevalsbestrijding gevaarlijke stoffen (ROGS)/adviseur gevaarlijke stoffen (AGS) vandaan komen. Zij kunnen hiertoe informatie hebben ingewonnen bij externe deskundigen, zoals het RIVM. Met betrekking tot een biologische besmetting zal in het GAGS-advies ook de GGD (arts infectieziekten) worden betrokken. Het ministerie van Volkshuisvesting ruimtelijke ordening en milieuhygiëne (VROM) zal adviseren bij grootschalige nucleaire of radiologische besmettingen.

Dit proces ligt dus meestal/altijd in het verlengde van andere processen. Gedurende het verloop van deze processen dient, afhankelijk van de omstandigheden, een besluit te worden genomen ten aanzien van de inzamelende partij en de wijze van verzamelen. Bij besmette waren kan men bijvoorbeeld denken aan: • Besmet voedsel • Restanten van een biologische besmetting • Restanten van een incident • Verontreinigde omgeving. Het "wat", "hoe" en "door wie" ingezameld moet worden, wordt bepaald door de aard van het incident.

Het uitgangspunt hierbij is dat het actiecentrum Inzamelen van besmette waren een coördinerende rol vervult bij het verzamelen (en de verdere afhandeling) van besmette waren. Gemeentelijke medewerkers zullen hierbij dus niet fysiek worden ingezet voor de verzameling (en afhandeling). Bij de fysieke verzameling en afhandeling zal gebruik worden gemaakt van externe gespecialiseerde bedrijven. Deze zullen worden aangestuurd vanuit het actiecentrum Inzamelen van besmette waren. De inzet hiervan zal in nauw overleg plaatsvinden met o.a. de procesverantwoordelijke milieu en het Regionaal Operationeel Team (ROT).

Bij de inzet van externe gespecialiseerde bedrijven wordt ervan uitgegaan dat men - afgezien van alle te doorlopen procedures – goed op de hoogte is van alle te nemen beschermingsmaatregelen ten behoeve van de betrokken medewerkers. Met het team "Operationele ondersteuning" wordt het team bedoeld wat de volgende processen op zich kan nemen:

- Verzamelen van besmette waren (proces 19)
- Toegankelijk/begaanbaar maken en opruimen (proces 23)
- Nutsvoorzieningen (proces 29).

Een aantal van de betrokken medewerkers kan worden ingezet bij alle drie processen. Overige uitgangspunt(en): Het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) heeft een leidende rol in crisissituaties die het gevolg zijn van dierziekten.

Proces 20 Opvang en verzorging en Voorzien in primaire levensbehoefte

Doel van het proces: In het algemeen wordt het doel van Opvang en verzorging als volgt beschreven: het ten tijde en na afloop van een ramp of calamiteit opvangen en verzorgen van daklozen, geëvacueerden, behandelde gewonden en dieren voor de periode dat zij nog niet naar huis kunnen terugkeren. Ook het tijdelijk onderbrengen van (kostbare) eigendommen valt onder dit proces. Cruciaal voor dit proces is dat er zo snel mogelijk inzicht komt in de omvang van het aanbod van bovenstaande getroffen. Op basis daarvan kunnen de opvanglocaties worden bepaald en voorbereid. De verzorging kan een onderdak, slaapplek, eten en drinken, sanitaire voorzieningen, kleding, dekens, toiletbenodigdheden, (financiële) noodhulp, telefoon, vervoer, speelgoed en ontspanning, EHBO e.d. omvatten.

Proces 21 Registreren van slachtoffers (CRIB)

Doel van het proces: Het draaiboek Centraal Registratie en Inlichtingen Bureau (CRIB) treedt in werking indien zich in de gemeente een (dreigend) zwaar ongeval of ramp voordoet en er sprake is van (grote aantallen) te registreren personen. Het CRIB heeft tot doel het zo snel en zo goed mogelijk:

- a) Verzamelen, registreren en op juistheid verifiëren van alle van belang zijnde gegevens over de slachtoffers van een incident;
- b) Het ondersteunen van het op juistheid verifiëren van deze gegevens door politie / justitie / rampenidentificatie team met betrekking tot de identificatie van de slachtoffers en het vaststellen van hun verblijfplaats;
- c) Het verstrekken van inlichtingen over slachtoffers aan het bevoegd gezag;
- d) Het verstrekken van geautoriseerde informatie aan familie en/of relaties van slachtoffers.

Onder slachtoffers worden verstaan:

- Personen die gewond of gedood zijn ten gevolge van het incident;
- Personen die getroffen zijn door het incident, doch niet gewond of gedood zijn;
- Personen die vermist zijn en getroffen kunnen zijn door het incident;
- Personen die zijn of worden geëvacueerd.

Proces 22 Uitvaartverzorging

Doel van het proces: Het coördineren, faciliteren en zodanig begeleiden dat de uitvaartverzorging van slachtoffers van een ramp of zwaar ongeval zoveel mogelijk op reguliere wijze geschiedt, waaronder:

- Het in samenspraak met de politie c.q. Rampen Identificatie Team (RIT) coördineren van het vervoer van de overledenen vanaf de plaats waar de technische identificatie van de overledenen heeft plaatsgevonden.
- Het zonodig inrichten van noodbegraafplaatsen, op advies van de Regionaal Geneeskundig Functionaris (RGF) en na overleg met de regionale inspecteur voor de volksgezondheid.
- Het organiseren/coördineren/faciliteren van uiteenlopende activiteiten op het gebied van de collectieve rouwverwerking.
- Het al naar gelang de wens van betrokkenen organiseren en faciliteren van een collectieve rouwbijeenkomst en/of herdenkingsbijeenkomst.

Proces 23 Toegankelijk/begaanbaar maken en opruimen

Doel van het proces: Bij diverse rampscenario's kan zich de situatie voordoen dat de infrastructuur van en rond het rampterrein dermate ontoegankelijk is, dat er aandacht moet worden besteed aan het (weer) toegankelijk en begaanbaar maken van het rampterrein. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan:

- Het opheffen van blokkades die de bron- en effectbestrijding belemmeren;
- Het toegankelijk maken van de aan- en afvoerwegen;
- Het zonodig aanleggen van noodwegen;
- Het beschikbaar maken van voldoende opstelruimte voor voertuigen van o.a. hulpverleners;
- Overige opruimwerkzaamheden naar aanleiding van een calamiteit.

Proces 24 Voorzien in primaire levensbehoeften (VPL)

Doel van het proces: Het doel van het proces Voorzien in primaire levensbehoeften is de getroffen en van een calamiteit die schaarste of gebrek aan primaire levensbehoeften tot gevolg heeft, te verzorgen op het gebied van eten, drinken en eventuele andere primaire levensbehoeften als toiletbenodigdheden, sanitaire voorzieningen en (tijdelijke) huisvesting. Dit kan gebeuren zowel binnen3 opvanglocatie(s) voor bijzonder zorgbehoevenden als buiten opvanglocatie(s) voor zelfredzame, gezonde getroffen en. Bij huisvesting wordt hier onderscheid gemaakt tussen acute opvang, tijdelijke opvang en herhuisvesting. Is er sprake van acute en tijdelijke opvang, dan kan er gebruik gemaakt worden van de regelingen en afspraken die opgenomen zijn in dit draaiboek. Bij langdurige opvang kan er gebruik gemaakt worden van het draaiboek Nazorg. Daarin is een herhuisvestingplan opgenomen.

Proces 25 Schadeafhandeling (CRAS)

Doel van het proces: De gemeente is de spil bij de registratie van rampschade, indien het proces wordt opgestart. Hiertoe dient bij een ramp een actiecentrum CRAS operationeel te worden. CRAS staat voor centrale registratie afhandeling schade. Doel hiervan is om door registratie een zo juist en volledig mogelijk beeld te verkrijgen omtrent de aard en omvang van de totale schade. Dit draaiboek geeft inzicht in de procedures, verantwoordelijkheden en werkzaamheden die bij het proces CRAS komen kijken. De specifieke uitvoering van het proces CRAS hangt in de praktijk af van de omstandigheden en de aard van de ramp.

Het doel van CRAS valt uiteen in de drie nu volgende componenten:

- **Registratie**, waaronder het registreren van schade van gedupeerden en het registreren en het door een expert laten vaststellen van schade aan gemeente-eigendommen;
- **Informatie**, waaronder het ten behoeve van de beleidsmakers verkrijgen van een totaalbeeld van substantiële schade aan gemeentelijke-, provinciale- en rijkseigendommen, maar ook aan particuliere gebouwen, objecten, bedrijfsschade e.d.
- **Administratie**, waardoor het mogelijk wordt zaken in te schatten als het onderscheid tussen verzekerbare en niet verzekerbare schade, aansprakelijkheid gemeente en derden, afhandeling claims e.d.

De informatie volgend uit bovenstaande punten vormt de basis voor de statusrapporten die opgesteld dienen te worden door het hoofd actiecentrum (HAC) CRAS. Afhankelijk van de aard, schaal en voortgang van de ramp kan het accent op de drie componenten verschillen. Aan de hand van informatie die beschikbaar komt door registratie, kunnen prioriteiten worden gesteld met betrekking tot herstelwerkzaamheden.

Proces 26 Gemeentelijk Coördinatie Centrum

Doel van het proces: Het Gemeentelijk Coördinatiecentrum (GCC) is de locatie waar alle bij de rampenbestrijding betrokken gemeentelijke teams (GBT, GMT, actiecentra) worden gehuisvest. Dit draaiboek behandelt de verbindingen en inrichting van het GCC. Het doel van dit proces is een werkplek te faciliteren om de gemeentelijke rampenbestrijdingsorganisatie in staat te stellen haar taken uit te voeren.

Doelgroep: De daadwerkelijke inrichting wordt uitgevoerd door het hoofd gemeentelijk ondersteuningsteam (HOT). Dit draaiboek is dan ook vooral ingericht voor praktisch gebruik door het HOT en overige medewerkers van het Gemeentelijk Ondersteuningsteam (GOT). Alle gemeentelijke draaiboeken zijn in principe uniform voor alle gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek. Dit draaiboek vormt (tezamen met het draaiboek Alarmering) een uitzondering aangezien de inrichting in elke gemeente anders is en de taken van het ondersteuningsteam enigszins kunnen verschillen. Dit draaiboek is daarom gebaseerd op een regionaal model, maar gemeentespecifiek ingevuld.

Proces 27 Milieumaatregelen

Doel van het proces: Het - in samenhang met de bronbestrijding c.q. milieuzorg op het rampterrein - informeren van de betrokken partijen en het anticiperen op vragen en ontwikkelingen teneinde de milieuschade voor de mens en zijn omgeving bij een calamiteit of milieu-incident zoveel mogelijk te beperken. Na afloop van de bronbestrijding zal de milieuschade naar de leefomgeving op korte en lange termijn zoveel mogelijk worden beperkt en/of verwijderd.

Uitgangspunten:

- Er is één uniforme werkwijze en aansturing van het proces Milieu,
- Zo veel mogelijk beperken en saneren van milieuschade,
- Het voldoen aan wet- en normgeving milieu,
- Rekening houden met landelijk, provinciaal en gemeentelijk milieubeleid en de waterstaat.

Afbakening kleine milieu-incidenten (geen GRIP situatie) en grote (milieu)rampen (GRIP 1 t/m 4). Dit draaiboek Milieumaatregelen is formeel van toepassing indien er sprake is van een GRIP 1 tot en met 4 situatie waarbij (mogelijke) milieu effecten aan de orde zijn. Dit draaiboek is echter ook bruikbaar in het geval van kleinere calamiteiten, de zogenaamde dagelijkse ongelukken (bijvoorbeeld kleine auto-ongelukken of kleine olie lekkages op de weg). Dit geldt voor zowel de protocollen als de telefoonnummers. Of in die gevallen dit draaiboek ook gebruikt wordt, is een keuze van de gemeente zelf. De bestrijding van milieu effecten ten gevolge van dit soort kleinschalige milieu-incidenten kan bestaan uit het opruimen van oliesporen, het afvoeren van kleine hoeveelheden afval, het ontstoppen van de riolering, etc. Ook de keuze voor en welke vorm van brandbestrijding speelt hierin een rol. In deze gevallen (zijnde geen GRIP situatie), zal het incident door de operationele diensten en de gemeentelijke diensten worden bestreden, zonder dat het draaiboek Milieumaatregelen formeel wordt geactiveerd. Bij deze kleinere incidenten met een geringe milieuimpact zal in onderling overleg door de eigen gemeentelijke brandweer, de dienst gemeentewerken en de afdeling Milieu – op basis van gemeentelijke afspraken - worden gehandeld. Er is dan geen formele gecoördineerde samenwerking zoals bij rampen. De onderlinge afspraken binnen de gemeente zelf, blijven in deze gevallen gelden.

Indien mocht blijken dat het incident niet meer kleinschalig is te noemen maar toch groter ingeschat wordt, dan kan worden opgeschaald naar een GRIP fase. In dat geval wordt dit draaiboek formeel van kracht. In geval van een GRIP situatie zal er sprake zijn van bron- en effectbestrijding door de brandweer. Alle milieu gerelateerde aspecten die een directe aanpak behoeven zullen door de brandweer worden opgepakt (bijvoorbeeld door de keuze van bestrijdingsmethode, inzet van materieel). Het actiecentrum Milieu speelt hierbij een anticiperende en informerende rol. Nadat de bronbestrijding voorbij is, kan het actiecentrum Milieu c.q. de afdeling milieu een taak krijgen ten aanzien van de afwikkeling van het incident (inperken, opruimen etc.).

Proces 28 Nazorg

Doel van het proces: Nazorg heeft tot doel de materiële en immateriële gevolgen van een ramp of zwaar ongeval te voorkomen, op te heffen en zo veel mogelijk te beperken.

Doelgroep: De doelgroep bestaat uit: • Getroffenen; • Familieleden; • Hulpverleners (inclusief gemeenteambtenaren); • Belangstellenden.

Uitgangspunten:

- De duur van het proces Nazorg, waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, kan uiteenlopen van een paar weken tot tientallen jaren.
- Op organisatorisch gebied betekent de nazorgfase een verschuiving van procesgericht (tijdens de bestrijding van een ramp/acute fase) naar projectmatig (na de ramp) werken. Anders dan bij andere processen, is bij het nazorgtraject vaak geen sprake meer van een crisissituatie met het opperbevel bij de burgemeester. De reguliere collegiale verantwoordelijkheid is van kracht. De nazorgorganisatie bestaat uit verschillende projecten die naast de reguliere werkzaamheden van de gemeenten uitgevoerd moeten worden. Afhankelijk van de aard en omvang van de ramp kunnen verschillende projecten worden opgestart.
- Een uitzondering op bovenstaande is het project IAC. Er kan wel gesproken worden van een proces IAC. Indien de burgemeester ten tijde van de rampenbestrijding aangeeft dat het opstarten van een IAC gewenst is, kan het IAC worden opgestart als een proces. Er is dan nog steeds sprake van een rampstatus in de gemeente en de burgemeester heeft dus het opperbevel.
- Bij een calamiteit kan er sprake zijn van getroffen en niet in de buurt woonachtig zijn, maar elders in Nederland (of daarbuiten). Door middel van registratie zullen de persoonsgegevens van deze getroffen en niet in de buurt woonachtig zijn, maar elders in Nederland (of daarbuiten). Door middel van registratie zullen de persoonsgegevens van deze getroffen en niet in de buurt woonachtig zijn, maar elders in Nederland (of daarbuiten). Het nazorg traject van deze personen zal in principe niet anders zijn dan van de overige (lokale) getroffen en niet in de buurt woonachtig zijn, maar elders in Nederland (of daarbuiten).

Proces 29 Nutsvoorzieningen

Doel van het proces: Doel van het proces is het zorgdragen voor een gecoördineerde en snelle inzet van de/het getroffen nutsbedrijf(ven) ten einde problemen zo spoedig mogelijk te verhelpen en de levering van nutsvoorzieningen (water, gas, elektriciteit en telecommunicatie) veilig te stellen.

Met het team "Operationele ondersteuning" wordt het team bedoeld wat de volgende processen op zich kan nemen:

- Nutsvoorzieningen (proces 29)
- Inzamelen van besmette waren (proces 19)
- Toegankelijk/begaanbaar maken en opruimen (proces 23).

Een aantal van de betrokken medewerkers kan worden ingezet bij alle drie processen.

Proces 30 Evaluatie

Doel van het proces: Dit draaiboek treedt in werking indien zich in de gemeente een zwaar ongeval of ramp voordoet en er een noodzaak is tot multidisciplinaire evaluatie. Het proces Evaluatie heeft tot doel om de bestrijding van een ramp/zwaar ongeval zo snel mogelijk na afloop van de bronbestrijding te analyseren en met betrekking tot de uitvoering van de diverse processen aanbevelingen te doen om een ramp/zwaar ongeval in de toekomst efficiënter te bestrijden.

De aanbevelingen kunnen onder meer betrekking hebben op: • Aanpassing van de processen; • Aanpassing van het rampenbestrijdingsplan; • Opleiden/oefenen van de medewerkers van de diverse diensten; • Aanscherpen van het pro-actieve, preventieve en/of preparatieve traject.

Uitgangspunten: Naar aanleiding van een ramp of zwaar ongeval is het de verantwoordelijkheid van de diverse diensten om de tijdens de ramp of zware ongeval uitgevoerde activiteiten/processen te evalueren. De gemeente heeft daarbij, naast het evalueren van de eigen processen, de taak een multidisciplinaire evaluatie (gemeente, brandweer, GHOR, politie) uit te voeren/te coördineren.

Andere uitgangspunten:

- Een evaluatie wordt multidisciplinair uitgevoerd indien een van diensten multidisciplinair wil evalueren. De overige diensten schalen vervolgens op naar een multidisciplinaire evaluatie (evaluatie wordt een gezamenlijke verantwoordelijkheid).
- De evaluatie kan zowel intern (personeel gemeente, brandweer, GHOR en politie) als extern worden uitgevoerd.
- Vanuit de verschillende processen worden tijdens de ramp/het zwaar ongeval gegevens bijgehouden die als input voor de evaluatie kunnen dienen.
- Voor de gemeentelijke processen zijn draaiboeken samengesteld
- Voor processen waarvan geen draaiboek beschikbaar is, wordt voor de beschrijving van het proces gebruik gemaakt van de landelijke les en leerstof, organisatie/beleidsplannen, het Handboek Voorbereiding Rampenbestrijding en eventuele overige landelijke documenten/leidraden.
- Monodisciplinaire evaluaties leveren, indien beschikbaar, input voor de multidisciplinaire evaluatie.

